

Brusel 15. června 2026
(OR. en)

Interinstitucionální spis:
2025/0240 (COD)

9807/1/26
REV 1 ADD 3

COH 94
SOC 294
AGRI 428
AGRIFIN 104
PECHE 208
FIN 759
JAI 674
SAN 356
CODEC 1038
CADREFIN 248
POLGEN 139
IA 142

POZNÁMKA

Odesílatel: Generální sekretariát Rady

Příjemce: Rada

Předmět: Návrh nařízení Evropského parlamentu a Rady, kterým se zřizuje Evropský fond pro hospodářskou, sociální a územní soudržnost, zemědělství a venkovské oblasti, rybolov a námořní záležitosti, prosperitu a bezpečnost na období 2028–2034 a mění nařízení (EU) 2023/955 a nařízení (EU, Euratom) 2024/2509 (nařízení o NRPP)
– částečný obecný přístup
= *Prohlášení Estonska, Litvy a Lotyšska*

Delegace naleznou v příloze prohlášení Estonska, Litvy a Lotyšska do zápisu z jednání Rady.

PROHLÁŠENÍ ESTONSKA, LITVY A LOTYŠSKA

**ohledně uznání a řešení výzev, jimž čelí regiony sousedící s Ruskem a Běloruskem,
v souvislosti s jednáními o balíčku týkajícím se plánů národního a regionálního partnerství
a o příštím víceletém finančním rámci**

Estonsko, Litva a Lotyšsko uznávají pokrok, jehož bylo dosaženo během jednání o balíčku víceletého finančního rámce. Jsme i nadále plně odhodláni podporovat práci kyperského a irského předsednictví s cílem dosáhnout letos dohody.

Přetrvávají však významné obavy ohledně toho, do jaké míry navrhovaný rámec odráží výzvy, jimž čelí regiony na východní hranici Evropské unie, zejména ty, jež sousedí s Ruskem a Běloruskem.

Dne 18. února 2026 přijala Komise sdělení „Silné regiony pro bezpečnou Evropu“, v němž uznává, že regiony NUTS 2 sousedící s Ruskem, Běloruskem a Ukrajinou čelí specifickým bezpečnostním, hospodářským a demografickým výzvám vyplývajícím z útočné války Ruska proti Ukrajině, hybridních hrozeb a zásadně změněného geopolitického prostředí, a uvádí, že *„zhoršující se bezpečnostní situací a zvýšeným rizikem konvenčních vojenských akcí jsou nejvíce postiženy regiony na vnější hranici s Ruskem a Běloruskem“*. Řešení těchto výzev přichází na úkor dlouhodobých investic do konkurenceschopnosti, inovací, společenského blahobytu a udržitelného socioekonomického rozvoje. Sdělení správně zdůrazňuje, že posílení odolnosti a prosperity uvedených regionů je strategickou investicí do bezpečnosti a stability Evropy.

Přestože byly do několika legislativních návrhů vloženy odkazy na dané sdělení a na výzvy, jimž regiony na východní hranici čelí, odpovídající ustanovení dosud dostatečně neodrážejí rozsah, trvání a jedinečnost těchto výzev.

Potřeby a situace východních příhraničních regionů jsou jedinečné a výzvy, jimž východní příhraniční regiony v Estonsku, Litvě a Lotyšsku čelí, jdou nad rámec toho, co lze rozumně řešit pouze prostřednictvím vnitrostátních rozpočtů. Tyto regiony musí absorbovat rostoucí náklady na bezpečnost, odolnost a připravenost a dopad na obyvatelstvo a zároveň chránit svou hospodářskou životaschopnost, sociální soudržnost a dlouhodobé vyhlídky na rozvoj. Bez důraznější reakce hrozí, že tyto tlaky prohloubí územní rozdíly a sníží atraktivitu a konkurenceschopnost regionů nacházejících se na vnějších hranicích Unie. Je tudíž velmi důležité tyto výzvy náležitě zmírnit.

Trváme proto na svém postoji, že regiony sousedící s Ruskem a Běloruskem vyžadují větší viditelnost v celém budoucím legislativním rámci spolu s další podporou na úrovni EU a odpovídající rozpočtovou podporou v rámci víceletého finančního rámce. Hrozí, že rámec, který tyto výzvy uznává, aniž by zajistil přiměřenou reakci, nesplní strategické cíle Unie.

Pobaltské státy nadále patří mezi členské státy, které mají obdržet nejnižší navrhované účelově vázané částky na hektar. **Vzhledem k uvedeným výzvám a potřebě dalších investic k posílení bezpečnosti a odolnosti východních příhraničních regionů EU je pro zajištění potravinového zabezpečení a odolnosti našich regionů i nadále důležité, aby pokračovala vnější konvergence přímých plateb.** Tato otázka by měla být odpovídajícím způsobem řešena.

Z těchto důvodů se Estonsko, Litva a Lotyšsko domnívají, že je třeba dále pracovat na zajištění toho, aby příští víceletý finanční rámec poskytoval vyváženější a důvěryhodnější reakci na realitu, jíž regiony sousedící s Ruskem a Běloruskem čelí.